

Obsah

Přehled používaných právních předpisů.....	15
Úvod.....	21
I. Pracovněprávní vztahy jako součást soukromého práva a podpůrná působnost občanského zákoníku.....	26
A. Pracovněprávní vztahy jako součást soukromého práva.....	26
B. Podpůrná (subsidiární) působnost občanského zákoníku	27
II. Závislá práce a základní pracovněprávní vztahy	29
A. Závislá práce	29
B. Agenturní zaměstnávání a závislá práce.....	32
C. Zákaz výkonu závislé práce.....	33
D. Základní pracovněprávní vztahy.....	34
III. Smluvní strany v základních pracovněprávních vztazích	36
A. Obecné vymezení	36
B. Zaměstnanec v základním pracovněprávním vztahu	37
C. Zaměstnavatel v základním pracovněprávním vztahu	39
D. Zastoupení smluvních stran	43
IV. Základní zásady soukromého práva a základní zásady pracovněprávních vztahů.....	47
A. Základní zásady soukromého práva	47
B. Základní zásady pracovněprávních vztahů	48
C. Veřejný pořádek a některé základní zásady pracovněprávních vztahů	52
V. Právní skutečnosti v základních pracovněprávních vztazích	55
A. Obecné vymezení	55
B. Úprava právních skutečností podle občanského zákoníku se použije také v pracovněprávních vztazích	58
C. Nevyvratitelné právní domněnky při vzniku, změnách a rozvázání základních pracovněprávních vztahů	62
D. Právní fikce při vzniku, změnách a rozvázání základních pracovněprávních vztahů	64
E. Písemná forma právního jednání při vzniku, změnách a rozvázání základních pracovněprávních vztahů	67

F. Doručení právního jednání v základních pracovněprávních vztazích	71
VI. Jednostranná a dvoustranná právní jednání v základních pracovněprávních vztazích	78
A. Obecné vymezení	78
B. Jednostranná právní jednání v základních pracovněprávních vztazích	79
C. Smlouvy v základních pracovněprávních vztazích	79
D. Právní úprava závazků podle občanského zákoníku a její užití v základních pracovněprávních vztazích	80
E. Odstoupení od smlouvy (§ 2001 až 2005 OZ)	86
VII. Odchylná úprava práv nebo povinností v základních pracovněprávních vztazích	88
A. Obecné vymezení	88
B. Východisko odchylek v základních pracovněprávních vztazích (§ 4a ZP)	88
C. Podrobněji k ustanovení § 4a ZP	89
VIII. Neplatnost právního jednání v základních pracovněprávních vztazích nebo právní jednání, ke kterému se pro jeho vady nepřihlíží.	96
A. Obecné vymezení	96
B. Neplatnost právních jednání	98
C. Následky neplatnosti právního jednání	103
D. Další důvody absolutní neplatnosti právního jednání v pracovněprávních vztazích, neprojednání s příslušným orgánem a ochrana zaměstnance před neplatností právního jednání	108
E. Právní jednání, ke kterým se v pracovněprávních vztazích pro jejich vadu nepřihlíží	109
IX. Čas – důležitá právní skutečnost při založení, změnách, rozvázání a ukončení základních pracovněprávních vztahů	114
A. Obecné vymezení (§ 600 až 602 OZ)	114
B. Doby	114
C. Lhůty	116
D. Promlčení	120
E. Prekluze	126

X. Pracovní poměr.....	129
A. Obecné vymezení	129
B. Postup před vznikem pracovního poměru	130
C. Způsoby založení pracovního poměru	136
D. Pracovní smlouva	140
E. Odstoupení od pracovní smlouvy ze strany zaměstnavatele (§ 34 odst. 3 a 4 ZP)	149
F. Vyhotovení pracovní smlouvy pro každou smluvní stranu (§ 34 odst. 5 ZP)	150
G. Přidělování práce zaměstnanci v rozsahu stanovené týdenní pracovní doby a zamezení obcházení práce přesčas (§ 34b ZP) .	150
H. Zkušební doba	151
I. Vznik pracovního poměru (§ 36 ZP)	154
J. Informování zaměstnance o obsahu jeho pracovního poměru (§ 37 ZP)	154
K. Povinnost zaměstnavatele předkládat zprávy o nově vzniklých pracovních poměrech (§ 38 odst. 3 ZP)	156
L. Tzv. faktický pracovní poměr	156
XI. Doba trvání pracovního poměru – pracovní poměr na dobu určitou.....	158
A. Obecné vymezení	158
B. Účel ujednání o době trvání pracovního poměru	158
C. Charakteristika doby trvání pracovního poměru	159
D. Obsah právní úpravy doby trvání pracovního poměru na dobu určitou	159
E. Právní úprava doby trvání pracovního poměru na dobu určitou (§ 39 odst. 2 ZP, ve znění zákona č. 365/2011 Sb.)	159
F. Právní úprava doby trvání pracovního poměru na dobu určitou (§ 39 odst. 3 ZP, ve znění zákona č. 365/2011 Sb.)	162
G. Právní úprava doby trvání pracovního poměru na dobu určitou (§ 39 odst. 4 ZP, ve znění zákona č. 155/2013 Sb.)	162
H. Blíže k nevyvratitelné právní domněnce (§ 39 odst. 5 ZP).....	166
I. Výjimka z právní úpravy právního poměru na dobu určitou (§ 39 odst. 6 ZP)	167
J. Z judikatury k pracovnímu poměru na dobu určitou.....	167

XII. Změny pracovního poměru	169
A. Obecné vymezení	169
B. Případy povinného převedení zaměstnance na jinou práci	170
C. Možnost převést zaměstnance na jinou práci (§ 41 odst. 2 ZP)	176
D. Převedení zaměstnance na jinou práci, a to i proti jeho vůli (§ 41 odst. 4 ZP)	177
E. Převedení zaměstnance na jinou práci z důvodu prostoje nebo přerušování práce způsobené nepříznivými povětrnostními vlivy se souhlasem zaměstnance (§ 41 odst. 5 ZP)	178
F. Pracovní cesta (§ 42 ZP)	178
G. Přeložení (§ 43 ZP)	180
H. Dočasné přidělení zaměstnance (§ 43a ZP)	182
I. Postup zaměstnavatele po tom, co důvod převedení zaměstnance na jinou práci nebo přeložení do jiného místa, než bylo sjednáno, odpadl (§ 44 ZP)	186
J. Žádost zaměstnance o převedení na jinou práci, pracoviště nebo o přeložení (§ 45 ZP)	186
K. Součinnost zaměstnavatele s odborovou organizací při převedení na jinou práci (§ 46 ZP)	187
L. Návrat zaměstnance do práce po ukončení vyjmenované překážky v práci na straně zaměstnance (§ 47 ZP)	187
XIII. Rozvázání a skončení pracovního poměru	189
A. Způsoby rozvázání pracovního poměru	189
B. Dohoda o rozvázání pracovního poměru (§ 49 ZP)	189
C. Výpověď z pracovního poměru	191
XIV. Zákaz výpovědi ze strany zaměstnavatele v ochranné době (§ 53 ZP)	221
A. Obecné vymezení	221
B. Jednotlivé případy zákazu výpovědi	221
C. Společně k případům zákazu výpovědi	223
D. Nezapočítávání ochranné doby do výpovědní doby (§ 53 odst. 2 ZP)	223
E. Z judikatury k ochranné době	224
XV. Kdy se zákaz výpovědi ze strany zaměstnavatele neuplatní (§ 54 ZP)	225
A. Obecné vymezení	225

B. Případy, kdy zákaz výpovědi neplatí	225
XVI. Okamžité zrušení pracovního poměru	228
A. Okamžité zrušení pracovního poměru ze strany zaměstnavatele (§ 55 ZP)	228
B. Okamžité zrušení pracovního poměru ze strany zaměstnance (§ 56 ZP)	231
C. Z judikatury k okamžitému zrušení pracovního poměru ze strany zaměstnance	234
D. Okamžité zrušení pracovního poměru zákonným zástupcem (§ 56a ZP)	234
XVII. Společná ustanovení o rozvázání pracovního právním jednáním	237
A. Ke lhůtám uvedeným v § 57, 58 a 59 ZP.....	237
B. Lhůty uvedené v § 57 ZP.....	237
C. Lhůty uvedené v § 58 ZP.....	238
D. Lhůty uvedené v § 59 ZP.....	242
E. Skutkové vymezení okamžitého zrušení pracovního poměru (§ 60 ZP)	243
XVIII. Ingerence odborové organizace při rozvázání pracovního poměru	245
A. Obecné vymezení.....	245
B. Základní ustanovení o působnosti odborové organizace v pracovněprávních vztazích (§ 286 ZP)	245
C. Společně k § 61 ZP.....	246
D. Projednání výpovědi z pracovního poměru a okamžitého zrušení pracovního poměru s odborovou organizací (§ 61 odst. 1 ZP)	246
E. Seznámení odborové organizace s jinými případy rozvázání pracovního poměru (§ 61 odst. 5 ZP).....	246
F. Předchozí souhlas odborové organizace k výpovědi nebo k okamžitému zrušení pracovního poměru v případě odborového funkcionáře (§ 61 odst. 2 až 4 ZP)	247
XIX. Hromadné propouštění (§ 62 až 64 ZP).....	252
A. Společně k § 62 ZP.....	252
B. Obecné vymezení.....	252

C.	Informování odborové organizace a rady zaměstnanců (§ 62 odst. 2 ZP)	253
D.	Obsah jednání zaměstnavatele s odborovou organizací a radou zaměstnanců (§ 62 odst. 3 ZP)	254
E.	Informování krajské pobočky Úřadu práce ČR (§ 62 odst. 4 ZP)	254
F.	Zpráva zaměstnavatele o hromadném propouštění a o výsledku jeho jednání s odborovou organizací a radou zaměstnanců (§ 62 odst. 5 ZP)	255
G.	Doručování písemné informace a písemné zprávy	256
H.	Přímé informování zaměstnanců o hromadném propouštění (§ 62 odst. 6 ZP)	256
I.	Povinnost zaměstnavatele sdělit zaměstnanci den doručení písemné zprávy podané krajské pobočce Úřadu práce ČR (§ 62 odst. 7 ZP)	256
J.	Skončení pracovního poměru hromadně propouštěného zaměstnance (§ 63 ZP)	257
K.	Společně k hromadnému propouštění (§ 64 ZP)	257
L.	Z judikatury k hromadnému propouštění	258
XX.	Skončení pracovního poměru na dobu určitou (§ 65 ZP)	259
A.	Obecné vymezení	259
B.	Změna pracovního poměru na dobu určitou na pracovní poměr na dobu neurčitou	259
C.	Z judikatury ke skončení pracovního poměru na dobu určitou	260
XXI.	Zrušení pracovního poměru ve zkušební době (§ 66 ZP)	261
A.	Důvod zrušení pracovního poměru ve zkušební době a omezení zrušit pracovní poměr na dobu určitou ve zkušební době (§ 66 odst. 1 ZP)	261
B.	Forma zrušení pracovního poměru ve zkušební době a den skončení pracovního poměru (§ 66 odst. 2 ZP)	262
C.	Z judikatury ke zrušení pracovního poměru ve zkušební době	262
XXII.	Odstupné při rozvázání pracovního poměru	264
A.	Obecné vymezení	264
B.	Odstupné podle § 67 ZP	264

C. Vrácení odstupného (§ 68 ZP)	267
D. Odstupné v případech podle § 339a ZP	267
E. Z judikatury k odstupnému	269
XXIII. Jiné způsoby skončení pracovního poměru	272
A. Skončení pracovního poměru cizince nebo fyzické osoby bez státní příslušnosti (§ 48 odst. 3 ZP)	272
B. Zánik pracovního poměru v důsledku smrti zaměstnance (§ 48 odst. 4 ZP)	273
C. Úmrtí zaměstnance a peněžité práva (§ 328 ZP)	273
D. Z judikatury k jiným způsobům skončení pracovního poměru	274
XXIV. Neplatné rozvázání pracovního poměru	276
A. Neplatné rozvázání pracovního poměru zaměstnavatelem (§ 69 ZP)	276
B. Neplatné rozvázání pracovního poměru zaměstnancem (§ 70 ZP)	279
C. Neplatná dohoda o rozvázání pracovního poměru (§ 71 ZP) .	281
D. Z judikatury k neplatnému rozvázání pracovního poměru ...	281
E. Žaloba na neplatné rozvázání pracovního poměru	284
F. Z judikatury k žalobě na neplatné rozvázání pracovního poměru	286
XXV. Odvolání z pracovního místa vedoucího zaměstnance nebo vzdání se tohoto místa (§ 73 a 73a ZP)	289
A. Odvolání z pracovního místa vedoucího zaměstnance nebo vzdání se tohoto místa v případech podle § 33 odst. 3 ZP (§ 73 ZP)	289
B. Odvolání z pracovního místa vedoucího zaměstnance nebo vzdání se tohoto místa u zaměstnavatele, kterým je jiná právní osoba, než uvedená v § 33 odst. 3 ZP nebo fyzická osoba (§ 73 odst. 2 a 3 ZP)	289
C. Z judikatury k odvolání z pracovního místa vedoucího zaměstnance	291
D. Forma a právní účinky odvolání z pracovního místa vedoucího zaměstnance nebo vzdání se tohoto místa a pracovní poměr založený nebo změněný jmenováním na dobu určitou (§ 73a ZP)	292

XXVI. Dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr.....	297
A. Obecné vymezení (§ 74 ZP)	297
B. Dohoda o provedení práce (§ 75 ZP).....	298
C. Dohoda o pracovní činnosti (§ 76 ZP)	299
D. Forma dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr ..	301
E. Použití ustanovení o pracovním poměru na dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr (§ 77 odst. 2 a 3 ZP)	302
F. Výpověď dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr a jejich okamžité zrušení (§ 77 odst. 4 ZP)	304
G. Okamžité zrušení dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr zákonným zástupcem nezletilého zaměstnance (§ 77 odst. 5 a 6 ZP)	305
H. Z judikatury k dohodám o pracích konaných mimo pracovní poměr	305
XXVII. Další základní pracovněprávní vztahy, které koná jeden a též zaměstnanec u téhož nebo jiného zaměstnavatele.	307
A. Obecné vymezení.....	307
B. Z judikatury k dalšímu základnímu pracovněprávnímu vztahu.....	307
XXVIII. Agenturní zaměstnávání.....	309
A. Obecné vymezení (§ 307a ZP)	309
B. Dohoda zaměstnavatele – agentury práce s uživatelem (§ 308 ZP)	309
C. Společně k § 309 ZP.....	311
D. Organizace práce dočasně přiděleného zaměstnance (§ 309 odst. 1 ZP)	311
E. Přidělení zaměstnance agentury práce k dočasnému výkonu práce u uživatele (§ 309 odst. 2 ZP)	311
F. Skončení dočasného přidělení zaměstnance agentury práce (§ 309 odst. 3 ZP).....	312
G. Náhrada škody uplatňovaná vůči uživateli (§ 309 odst. 4 ZP)	313
H. Pracovní a mzdové podmínky dočasně přiděleného zaměstnance (§ 309 odst. 5 ZP).....	313

I.	Doba trvání dočasného přidělení zaměstnance agentury práce (§ 309 odst. 6 ZP)	314
J.	Opatření k vyšší ochraně majetku u uživatele v agenturním zaměstnávání (§ 309 odst. 7 ZP)	314
K.	Omezení rozsahu agenturního zaměstnávání u uživatele (§ 309 odst. 8 ZP)	315
L.	Z judikatury k agenturnímu zaměstnávání	315
XXIX.	Zvláštní povaha práce některých zaměstnanců a vyslání zaměstnanců k výkonu práce na území jiného členského státu Evropské unie.	317
A.	Zvláštní povaha práce některých zaměstnanců (§ 317 ZP) ..	317
B.	Vyslání zaměstnanců k výkonu práce na území jiného členského státu Evropské unie (§ 319 ZP)	318
XXX.	Základní povinnosti zaměstnanců a vedoucích zaměstnanců vyplývající ze základních pracovněprávních vztahů, jiné povinnosti zaměstnanců, zvláštní povinnosti některých zaměstnanců, výkon jiné výdělečné činnosti a pracovní řád .	321
A.	Základní povinnosti zaměstnanců (§ 301 ZP)	321
B.	Jiné povinnosti zaměstnanců (§ 301a ZP)	324
C.	Povinnosti vedoucích zaměstnanců (§ 302 ZP)	324
D.	Zvláštní povinnosti některých zaměstnanců (§ 303 ZP)	325
E.	Z judikatury k povinnostem zaměstnanců	329
F.	Výkon jiné výdělečné činnosti (§ 304 ZP)	331
G.	Z judikatury k § 303 a 304 ZP	333
H.	Pracovní řád (§ 306 ZP)	335
XXXI.	Osobní spis zaměstnance, potvrzení o zaměstnání a pracovní posudek	338
A.	Osobní spis zaměstnance (§ 312 ZP)	338
B.	Potvrzení o zaměstnání (§ 313 ZP)	339
C.	Z judikatury k potvrzení o zaměstnání	340
D.	Pracovní posudek (§ 314 ZP)	341
XXXII.	Přechod práv a povinností z pracovněprávních vztahů a zánik práv a povinností z pracovněprávních vztahů	345
A.	Obecné vymezení	345
B.	Přeměna právnické osoby podle občanského zákoníku	349
C.	Zánik zaměstnavatele rozdělením (§ 341 odst. 1 ZP)	350

D. Zrušení zaměstnavatele (§ 341 odst. 2 ZP).....	351
E. Převod zaměstnavatele uplynutím doby nebo dosažením účelu, pro který byl ustaven (§ 341 odst. 3 ZP).....	351
F. Z judikatury k přechodu práv a povinností z pracovněprávních vztahů a zániku práv a povinností z pracovněprávních vztahů.....	352
XXXIII. Smrt fyzické osoby, která je zaměstnavatelem (§ 342 ZP)....	353
A. Obecné vymezení.....	353
B. Z judikatury k § 342 ZP	355
XXXIV. Přechod výkonu práv a povinností z pracovněprávních vztahů	356
A. Obecné vymezení.....	356
B. Zánik organizační složky ČR (státu) sloučením nebo splynutím (§ 343 odst. 1 ZP).....	358
C. Zánik organizační složky ČR (státu) rozdělením (§ 343 odst. 2 ZP)	358
D. Přechod výkonu práv a povinností z pracovněprávních vztahů v případě zřízení organizační složky ČR (státu) na určitou dobu (§ 343 odst. 3 ZP)	359
E. Převod organizační složky ČR (státu) do jiné organizační složky ČR (státu) (§ 344 ZP).....	359
F. Zrušení organizační složky ČR (státu) (§ 345 ZP)	360
G. Společně k přechodu výkonu práv a povinností z pracovněprávních vztahů (§ 345a ZP).....	361
H. Z judikatury k přechodu výkonu práv a povinností z pracovněprávních vztahů	361
Literatura	365
Věcný rejstřík	366